

**УПУТСТВО
О НАЧИНУ САСТАВЉАЊА И ПОДНОШЕЊА
ПРИЈАВЕ ЗА ПРИЗНАЊЕ ПРАВА НА ИНДУСТРИЈСКИ ДИЗАЈН**

**ПРЕ ПОДНОШЕЊА ПРИЈАВЕ ЗА ПРИЗНАЊЕ ПРАВА НА ИНДУСТРИЈСКИ
ДИЗАЈН ОБАВЕЗНО ПРОЧИТАЈТЕ ОВО УПУТСТВО ЈЕР ЋЕТЕ СЕБИ ТИМЕ
ЗНАТНО ОЛАКШАТИ ПУТ ДО ДОБИЈАЊА ПРАВА ЗА КОЈА СТЕ
ЗАИНТЕРЕСОВАНИ**

ОПШТЕ НАПОМЕНЕ

Законом о правној заштити индустријског дизајна („Службени гласник РС“, бр. 104/09 и 45/15) и Уредбом о садржини регистра пријава и регистра индустријског дизајна, садржини захтева који се подносе у поступку за признање и заштиту права на индустријски дизајн и подацима који се објављују у службеном гласилу надлежног органа („Службени гласник РС“, бр. 43/10) одређена је заштита индустријског дизајна као права индустријске својине.

Индустријски дизајн је тродимензионални или дводимензионални изглед целог производа, или његовог дела, који је одређен његовим визуелним карактеристикама, посебно линијама, контурама, бојама, обликом, текстуром и материјалима од којих је производ сачињен, или којима је украшен, као и њиховом комбинацијом.

Производ је индустријски или занатски предмет, укључујући, између осталог, и делове који су намењени за спајање у сложен производ, паковање производа, графичке симболе и топографске знаке, искључујући компјутерске програме.

Индустријски дизајн се штити искључивим правом (правом на индустријски дизајн) ако је нов и ако има индивидуални карактер.

Индустријски дизајн се сматра новим ако идентичан индустријски дизајн није постао доступан јавности пре дана подношења пријаве за признање тог индустријског дизајна, или ако не постоји раније поднета пријава за признање индентичног индустријског дизајна.

Индустријски дизајн има индивидуални карактер ако се укупан утисак који оставља на информисаног корисника разликује од укупног утиска који на тог корисника оставља било који други индустријски дизајн, а који је постао доступан јавности пре дана подношења пријаве за признање права на индустријски дизајн, или дана признатог права првенства супростављеног индустријског дизајна.

Индустријским дизајном се не могу штитити рачунарски програми, као и производи код којих је спољашњи изглед искључиво одређен техничком функцијом.

Подносилац пријаве за признање права на индустријски дизајн ужива сва права од дана подношења пријаве. Право на индустријски дизајн стиче се уписом у Регистар индустријског дизајна и траје 25 година од дана подношења пријаве, под условом да се редовно плаћају прописане таксе за одржавање права.

Пријава за признање права на индустријски дизајн може да обухвати један (појединачна) или више индустријских дизајна (вишеструка пријава):

1) Појединачна пријава односи се само на спољни облик једног производа, који може да буде састављен од једног елемента, или од више елемената повезаних међусобно нераскидивом везом.

Пример:

- костим (панталоне+сако+прслук) је само један индустријски дизајн,
- фен за косу и његови додатни делови као прибор чине један индустријски дизајн,
- свећњак чини само један индустријски дизајн.

2) Вишеструка пријава односи се на облик више производа који нису међусобно повезани нераскидивом везом, односно различити су једни у односу на друге, уз услов да су сврстани у исту класу (и поткласу) међународне класификације индустријског дизајна. Оваква пријава може да садржи највише 100 индустријских дизајна.

Пример:

- диван (кауч) и једна фотеља чине различите индустријске дизајне,
- сервис за ручавање, чај, кафу чине различите индустријске дизајне,
- свећа и свећњак чине различите индустријске дизајне.

Подносилац пријаве која садржи захтев за признање права на више индустријских дизајна (вишеструка пријава) може, уз плаћање прописане таксе, да поднесе захтев за раздвајање своје вишеструке пријаве на више појединачних, или вишеструких издвојених пријава.

ПРИЈАВА ИНДУСТРИЈСКОГ ДИЗАЈНА

Уредбом о садржини регистра пријава и регистра индустријског дизајна, садржини захтева који се подносе у поступку за признање и заштиту права на индустријски дизајн и подацима који се објављују у службеном гласилу надлежног органа („Службени гласник РС“, бр. 43/2010), прописани су начин састављања и битни елементи пријаве за признање права на индустријски дизајн.

Поступак за признање права на индустријски дизајн, покреће се подношењем пријаве за признање права на индустријски дизајн код Завода за интелектуалну својину, на адреси Кнегиње Љубице 5, Београд. Пријава мора да садржи:

1) два примерка захтева за признање права на индустријски дизајн, на прописаном обрасцу Д-1, који се добија у Заводу или се може скинути са сајта Завода www.zis.gov.rs;

2) дводимензионални приказ предмета заштите (фотографије или нацрти пријављеног производа) – види посебне напомене око прилога пријаве;

3) опис индустријског дизајна треба да буде прецизан и сажет опис укупног спољашњег изгледа предмета заштите, који је заснован на поднетом приказу, а који се види стално или приликом његове редовне употребе, у два примерка - види посебне напомене око прилога пријаве;

4) изјаву која садржи податке о заједничком представнику, односно заједничком пуномоћнику, ако пријаву подноси више лица;

5) уредно пуномоћје, ако се пријава подноси преко пуномоћника;

6) потврду, односно уверење ако је затражено право првенства из чл. 26. Закона (сајамски приоритет);

7) препис прве пријаве ако је затражено право првенства из чл. 25. Закона (конвенцијски приоритет), са овереним преводом;

8) доказ о уплати таксе за пријаву.

Захтев за признање права на индустријски дизајн (образац Д-1), мора да садржи:

1) податке о подносиоцу пријаве;

2) податке о пуномоћнику, ако се пријава подноси преко пуномоћника;

3) кратак и стваран, А НЕ КОМЕРЦИЈАЛАН, назив производа (нпр.: „медицински јастук“, а не „медицински јастук – САН“, „стона лампа“, а не „стона лампа СВЕТЛОСТ“, или „шара за аутомобилску гуму“, а не „шара за аутомобилску гуму СИГУРНОСТ“, итд.);

4) податке о аутору индустријског дизајна (ако он не подноси пријаву), или напомену о изјави да аутор не жели да буде наведен у пријави;

5) правни основ за подношење пријаве ако аутор индустријског дизајна није подносилац пријаве;

6) изјаву да се захтева одложено објављивање права на индустријски дизајн од 12 месеци;

7) потпис и печат подносиоца пријаве.

ПОСЕБНЕ НАПОМЕНЕ ОКО ПРИЛОГА ПРИЈАВЕ:

I ФОТОГРАФИЈА ИЛИ НАЦРТ (ГРАФИЧКИ ПРИКАЗ) ИНДУСТРИЈСКОГ ДИЗАЈНА

Фотографија или нацрт (графички приказ) индустријског дизајна подноси се у два истоветна примерка.

Фотографије које се прилажу морају бити професионалног квалитета, без подлоге, добијене на основу негатива или дијапозитива, и морају имати равне углове. Предмет заштите мора бити приказан на неутралној и једнобојној основи и не сме имати сенке.

Ако се предмет заштите приказује на фотографији, она не сме да буде:

- 1) инстант - фотографија,
- 2) ретуширана фотографија (тушем, мастилом или коректурном течном шћу),
- 3) фотографија која није подобна за офсет репродуковање,
- 4) фотокопија.

Нацрти се подnose у оригиналу и морају бити професионалног квалитета, изведени уз помоћ прибора за техничко цртање или уз помоћ рачунара на квалитетном, белом непровидном папиру. Линије морају бити видљиве и пуне. Предмет заштите мора да буде приказан у перспективи (аксонометријски), с тим што може садржати сенке и сенчења ради истицања рељефа.

Ако се предмет заштите приказује на нацрту, он не сме:

- 1) да буде технички цртеж којим се предмет приказује у пресеку, а нарочито који садржи осне линије, котне линије и димензије;
- 2) да садржи објашњење или легенде на предмету заштите или поред њега;
- 3) да буде непогодан за офсет - репродуковање.

Фотографије или нацрти не могу бити већи од 16 x 16 cm.

Фотографије или нацрти морају приказивати предмет заштите, без било каквог другог предмета.

Ако се једном фотографијом или нацртом не могу приказати сва нова спољна обележја предмета заштите, доставља се онолико фотографија или нацрта колико је неопходно да се прикажу све обликовне карактеристичности предмета заштите.

Ако је предмет заштите представљен фотографијама или нацртима, они морају бити посебно нумерисани тако да нумерација садржи два арапска броја раздвојена тачком (1.1., 1.2., 1.3., ...).

Ако једна пријава садржи више предмета заштите, за сваки предмет заштите подноси се посебан приказ. Они који се односе на исти предмет заштите морају бити нумерисани на следећи начин; 1.1., 1.2., 1.3., ..., док за сваки следећи предмет заштите морају бити нумерисани на следећи начин: 2.1., 2.2., 2.3., ..., 3.1., 3.2., 3.3., ...и тако редом у зависности колико има предмета заштите.

Прикази се лепе по редном броју, на белом папиру формата А4, а може да буде највише 20 приказа распоређених на начин на који подносилац пријаве жели да они буду објављени. Маргина од најмање 5мм треба да буде око сваког приказа.

Прикази не смеју да буду савијени.

Ако је у питању пријава дводимензионалног индустријског дизајна, као приказ се може доставити дводимензионални примерак (узорак) пријављеног индустријског дизајна, с тим да се најдоцније у року од 6 месеци од дана подношења пријаве Заводу морају доставити фотографије или нацрти који приказују дводимензионални предмет заштите.

Дводимензионални примерак (узорак) не сме да буде већи од 26 x 17 cm, ни дебљи од 3mm, не сме да буде пресавијен, ни да буде тежи од 50 гр. Такав узорак треба залепити на папир формата А4 и нумерисати га на горе описан начин.

Производи који су подложни кварењу или који могу бити опасни за складиштење, неће бити прихваћени као узорци.

II ОПИС ИНДУСТРИЈСКОГ ДИЗАЈНА

Опис мора бити откуцан (писаћом машином или на рачунару), термилошки јасан и читљив, на папиру формата А4 (279 x 210 mm) и уредан. На листу хартије може се користити само једна страница.

Опис мора да садржи:

- 1) податке о подносиоцу пријаве (у левом горњем углу);
- 2) кратак и стваран (а не комерцијалан) назив предмета заштите (у горњем средњем делу прве странице);
- 3) новост предмета заштите, односно његових појединих делова;
- 4) намену предмета заштите (само уколико се из назива не може утврдити намена производа);
- 5) потпис подносиоца пријаве.

Ако једна пријава садржи више предмета заштите (вишеструка пријава), за сваки предмет заштите се подноси посебан опис, на посебном А4папиру.

Опис се доставља у 2 (два) истоветна примерка, за сваки предмет заштите. Опис треба да се односи само на спољни облик предмета заштите (при чему се подразумевају саме

површине тела, односно зидови, односно његових делова који се виде стално или при његовој редовној употреби), односно само на слику или цртеж којим је приказан предмет заштите, а који могу да се пренесу на одређени производ или његов део.

Опис не треба да садржи податке који се односе на конструкцију, функцију или функционалне предности и сличне податке о предмету заштите или његовим деловима.

а) Опис тродимензионалног дизајна

У текстуалном делу описа наводи се намена дизајна само уколико се из назива не може утврдити намена производа, затим се описује тело и његови поједини делови. Приликом описивања истиче се новост - навођењем у чему се предмет заштите, у обликовном смислу битно разликује од већ познатих индустријских дизајна.

Опис индустријског дизајна треба да се односи само на спољни облик тела - производа, односно на оне његове делове који се виде стално или приликом редовне употребе производа. У опису се наводи прво спољни облик тела у целини, а затим поједини делови тела уз истицање новости спољних облика за које се тражи заштита. Спољни облик производа и његове делове тела потребно је описивати геометријским појмовима.

Приликом описа, имајући у виду потпуну сагласност описа и приказа, односно нацрта тела производа потребно је позвати се на бројчане ознаке на одређеном приказу. Опис не треба да садржи податке који се односе на конструкцију, функцију или функционалне предности, материјал од кога је израђен или сличне податке о производу и његовим деловима.

Опис мора садржати потпис подносиоца пријаве.

Пример: БОЦА

Пријављено тело за које се тражи заштита индустријским дизајном представља ново обликовно решење боце за паковање воде. Пријављено тело може да послужи и за паковање других пића.

Новост облика пријављене боце представља обликовање тела у целини. Боцу карактерише неколико различито обликованих сегмената чији склоп представља нову обликовну целину.

Детаљан опис облика пријављеног производа биће дат у наставку, а према приложеним сликама тела, где:

Слика 1.1. представља перспективан приказ тела боце;

Слика 1.2. представља приказ тела боце у погледу са предње стране;

Слика 1.3. представља приказ тела боце у погледу са доње стране;

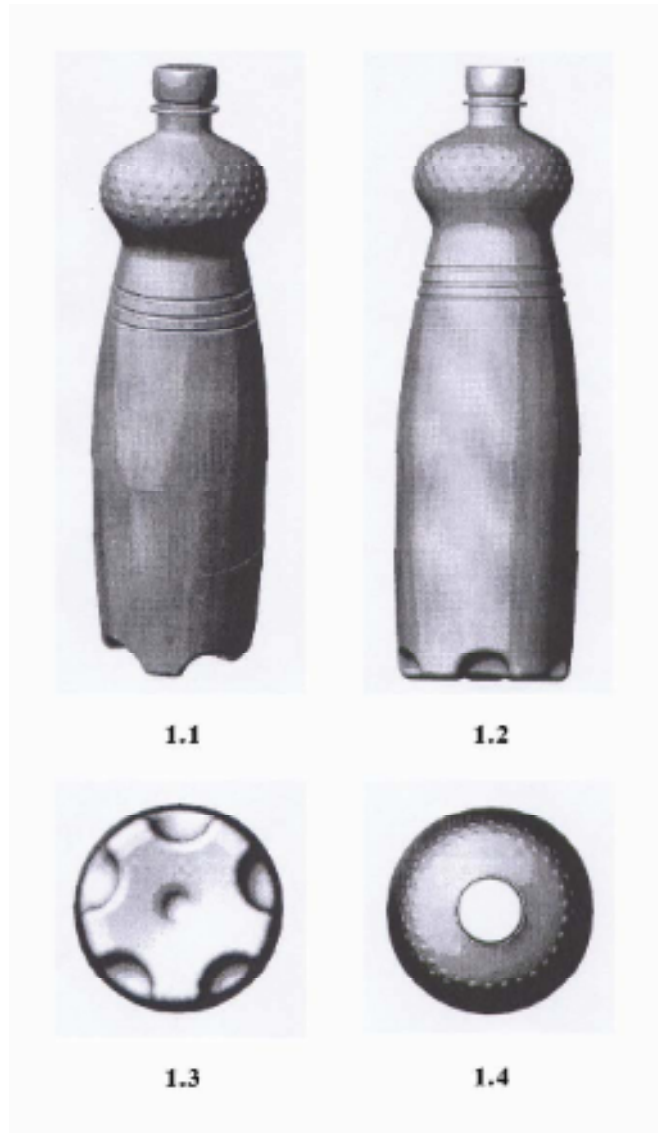
Слика 1.4. представља приказ тела боце у погледу са горње стране.

Боца, као што се може видети са приложених слика, обликована је тако да је карактеришу три сегмента и то: доњи, цилиндрични део тела, средишњи конусни део тела и горњи сферни део тела изнад кога се налази врат са затварачем.

Тело боце, приближно, у доње четири деветине, је обликовано цилиндрично с тим што, приближно горње две деветине овог дела тела карактерише то што је тело боце нешто уже, мањег је пречника и налази се изнад дела који је обликован у виду веома ниског зарубљеног конуса. Изнад напред наведеног ужег, цилиндричног дела тела боце, за етикету, налази се део тела боце обликован у виду веома ниског, обрнутог, зарубљеног конуса.

Изнад овог ниског дела тела боце, облика обрнутог зарубљеног конуса, у наставку тело боце се сужава и обликовано је у виду зарубљеног конуса, а висина овог дела тела износи, приближно, четири деветине укупне висине тела боце. Горњу четвртину овог дела тела, по целом обиму, карактеришу три, међусобно паралелна, жљеба лучног попречног пресека. Тело боце између ових жљебова карактерише такође лучни попречни пресек који је супротне оријентације од пресека жљебова. Изнад овог дела тела, облика зарубљеног конуса, тело боце се поново шири и обликовано је у виду обрнутог зарубљеног конуса а прелаз између ова два дела тела је лучан. Горњи мањи базис доњег дела тела облика зарубљеног конуса и доњи базис горњег дела облика обрнутог зарубљеног конуса су компатибилни. У наставку, изнад дела тела облика обрнутог зарубљеног конуса, тело боце је обликовано у виду дела сферног омотача. Овај део тела, по целом омотачу, осим у горњем делу, битно карактеришу, приближно, полулоптаста испупчења. Изнад сферног дела тела боце уздиже се кратак цилиндрични врат боце са цилиндричним затварачем. Врат боце у горњем делу, а испод затварача има једно прстенасто проширење. Кружно дно боце је конкавно и карактерише га једно удубљење у средишту, облика одсечка лопте. По ободној ивици дна налази се пет истоветних удубљења обликована у виду омотача четвртине лопте. Ова удубљења захватају делимично и доњи део цилиндричног дела тела боце.

Обликовање напред описаних делова тела боце са испупчењима и жљебовима на тим деловима тела дају целој боци нов укупан изглед.

б) Опис дводимензионалног дизајна

У текстуалном делу описа наводи се намена индустријског дизајна, а затим се описује индустријски дизајн.

Приликом самог описа индустријског дизајна истиче се његова новост, односно у чему се индустријски дизајн битно разликује од већ познатих.

Опис индустријског дизајна треба да се односи само на изглед производа. У опису се наводи прво изглед производа у целини (уколико је могуће), а затим се описују поједини елементи пријављеног производа, уз истицање новости његовог изгледа. Изглед индустријског дизајна и његове поједине површине потребно је описивати геометријским појмовима.

Приликом описа, имајући у виду потпуну сагласност и повезаност описа и нацрта индустријског дизајна, потребно је позивати се на бројчане ознаке на одређеној слици.

Пример: ШАРА ЗА ТЕКСТИЛ

Пријављени индустријски дизајн првенствено је предвиђен за извођење на тканини, која ће бити употребљена као унутрашња облога обуће, ципела, чизмица или папуча.

Новост пријављеног индустријског дизајна карактерисана је начином постављања испрекиданих линија 1 и 2 које граде поља 3.

Карактеристике и новост пријављеног индустријског дизајна су детаљније описани у наставку, с обзиром на приложени нацрт.

Шара за текстил је у смислу дезена нова зато што је изведена од косих паралелних наизменично испрекиданих линија (1), које у својим прекинутим деловима имају такође косе и паралелне наизменично испрекидане линије (2). Косе паралелне наизменично испрекидане линије (2) пролазе кроз прекиде линија (1), а косе паралелне наизменично испрекидане линије (1) пролазе кроз прекиде линија (2). Тако постављене линије (1) и (2) граде ромбоидна поља (3) која нису потпуно оивичена линијама због тога што су линије (1) и (2) наизменично испрекидане.

ВАЖНЕ НАПОМЕНЕ

У регистар пријава индустријског дизајна неће се уписати она пријава која не садржи:

- 1) два примерка уредно састављеног захтева;
- 2) најмање један примерак приказа, односно једну фотографију предмета заштите;
- 3) један примерак описа предмета заштите;

4) потпис и печат подносиоца пријаве или његовог пуномоћника.

Индустријским дизајном не штите се фотографска или картографска дела, технички планови и скице.

Заштита се не може одобрити индустријском дизајну:

- 1) чије је објављивање или употреба противна јавном поретку или прихваћеним моралним принципима;
- 2) који повређује ауторско право или права индустријске својине другог лица;
- 3) који садрже државни или други јавни грб, заставу или симбол, назив или скраћеницу назива неке земље или међународне организације, религиозне или националне симболе, као и њихово подражавање, осим по одобрењу надлежног органа.

Индустријски дизајн који представља, односно садржи лик неког лица, може да се заштити само уз изричиту сагласност тог лица.

Индустријски дизајн који представља, односно садржи лик умрлог лица може се заштитити само по пристанку његових родитеља, брачног друга и деце.

Индустријски дизајн који представља, односно садржи лик историјске или друге умрле знамените личности може да се заштити уз дозволу надлежног органа и пристанка њених сродника до трећег степена сродства.